

[Statsministeren.]

lande. Før resultatet foreligger, vil det ikke være muligt for den danske regering at tage stilling til forslaget som helhed.

Der forestår nu politiske forhandlinger mellem de nordiske landes regeringer. Statsministrene får lejlighed til en første drøftelse under mødet med Nordisk Råds præsidium og økonomiske udvalg i Stockholm i begyndelsen af november måned. Spørgsmålet om en udvidelse af det nordiske økonomiske samarbejde bliver det vigtigste emne på Nordisk Råds session i Reykjavik i februar måned.

Den kommende tids forhandlinger må tage sigte på at løse de udestående spørgsmål på en for alle nordiske lande tilfredsstillende måde og at sikre, at et udvidet nordisk samarbejde kan indpasses i det bredere europæiske samarbejde. Regeringen betragter ikke et nordisk økonomisk samarbejde som alternativ til vor grundlæggende målsætning i markedspolitikken, at opnå medlemskab af fællesmarkedet. Regeringen betragter derimod et udvidet nordisk økonomisk samarbejde som et middel til at forbedre de nordiske landes vilkår som deltagere i den europæiske udvikling.

Et udvidet nordisk samarbejde bør kunne indledes i nær fremtid til alle deltagerlandes fordel, selv om der ikke straks træffes endelig beslutning på alle områder. På grundlag af de gældende forudsætninger for de nordiske forhandlinger vil regeringen aktivt bidrage til at føre disse til en positiv afslutning.

De nordiske statsministre har fastslået, at der ikke i forhandlingerne om det nordiske samarbejde indgår spørgsmål, der berører landenes sikkerheds- og udenrigspolitik.

Under de kommende forhandlinger vil regeringen holde sig i nær kontakt med folketingets partier og med erhvervslivets organisationer.

Samtidig med de europæiske og nordiske bestræbelser har Danmark fortsat deltaget aktivt i EFTA-samarbejdet. Den danske regering har sammen med de øvrige nordiske lande på de seneste EFTA-ministtermøder fremsat forslag om udbygning af dette samarbejde, men det er ikke lykkedes at opnå konkrete resultater. Det er i særlig grad

beklageligt, at det ikke har været muligt at få handelen med landbrugsvarer og fisk stærkere inddraget i samarbejdet, men ved bilaterale forhandlinger med de enkelte EFTA-lande har regeringen fortsat søgt at skabe de bedst mulige afsætningsvilkår for disse produkter.

Regeringen lægger vægt på, at Islands forhandlinger om medlemskab af EFTA snarest fuldføres. Fra dansk side betragtes dette som et vigtigt led i det nordiske sammenhold. Derfor har vi fra starten stillet os positivt til tanken om en nordisk industrialiseringsfond for Island, der vil blive oprettet som led i Islands indtræden i EFTA, og Danmark har på linje med de øvrige nordiske lande givet tilsagn om bidrag til fonden.

Regeringen vil fortsat støtte erhvervene i deres bestræbelser for at øge eksporten også til lande uden for markedsdannelserne såvel ved handelspolitiske midler som gennem andre eksportfremmende foranstaltninger. Under de møder, der har været afholdt i foråret mellem regeringen og industrien, blev der med henblik på en effektivisering af det eksportfremmende arbejde fremsat en række forslag og synspunkter, som nu er genstand for nøje overvejelser.

Hvad specielt samhandelen med østlandene angår, er denne på ny i stigning, efter at 1968 viste tendens til en vis stagnation i den danske eksport til disse markeder. Regeringen håber imidlertid gennem det fortsatte arbejde med liberaliseringen og smidiggørelsen af samhandelens former samt gennem yderligere eksportfremmende foranstaltninger at kunne videreføre den positive udvikling, der har kendetegnet de sidste 10 års samhandel med østlandene.

I 1970 begynder De Forenede Nationers andet udviklingstiår. Det er regeringens agt inden for FNs organer og i vort bilaterale samkvem med udviklingslandene at medvirke aktivt til, at de mål, FN fastsætter for det andet udviklingstiår, nås.

I en særlig redegørelse til det høje ting under sidste samling havde udenrigsministeren lejlighed til at fremlægge regeringens synspunkter vedrørende samhandelen med udviklingslandene. Regeringen agter at videreføre sine bestræbelser på at styrke disse landes handelsmæssige muligheder og særlig